

Sandvikens kommun

Seminarium beträffande
risker för korruption och
andra oegentligheter

Agenda

- Risker för korruption och oegentligheter.
- Noteringar från genomförd granskning och genomförda intervjuer.
- Diskussion kring förebyggande arbete, behov av kontroller samt behov av uppföljning och rapportering.

Korruption i Sverige

Sverige i topp när länder rankar minst utbredd korruption men har halkat ner två år i rad

I 90% av upptäckta fall har huvudgärningsmannen en ledande befattning eller mellanche

75% av fallen har blivit kända av en slump

Institutioner i Sverige

- Riksenheten mot korruption (inom åklagarmyndigheten)
- Institutet mot mutor (inom näringslivet)
- Brottsförebyggande rådet (myndighet inom justitiedepartementet)

Oegentligheter inom kommunal verksamhet

- Uttalande SKLs ordf i kommentar till Statskontorets utredning: ”Tydliga riktlinjer för medarbetare och bra kontrollsystem för att motverka mutor och jäv, är bästa medicinen mot ett korrupt beteende”.
- SKL tillsammans med Göteborgs stad och ett 40 tal kommuner, arbetar med att ta fram metoder och verktyg för att motverka korruption.
- Skrift Om mutor och jäv
- Kommuner och landsting sysslar med verksamhet som är särskilt känsliga för oegentligheter.

Resultat av undersökning

Dagens Samhälle har genomfört en enkät (DS 2010-11-03)

- En av sex chefer på förvaltningar som ofta upphandlar varor och tjänster har utsatts för mutförsök.
- Var sjätte chef känner till fall där medarbetare erbjudits olika former av mutor, ofta varor för privat bruk.
- Hälften av cheferna planerar att vidta åtgärder med anledning av de fall som avslöjats i kommunerna under senare tid.

Enkäten besvarats av drygt 350 chefer för upphandlingsavdelningar, tekniska kontor och bostadsbolag.

Några rättsfall

Hämtat från SKLs skrift mutor och jäv

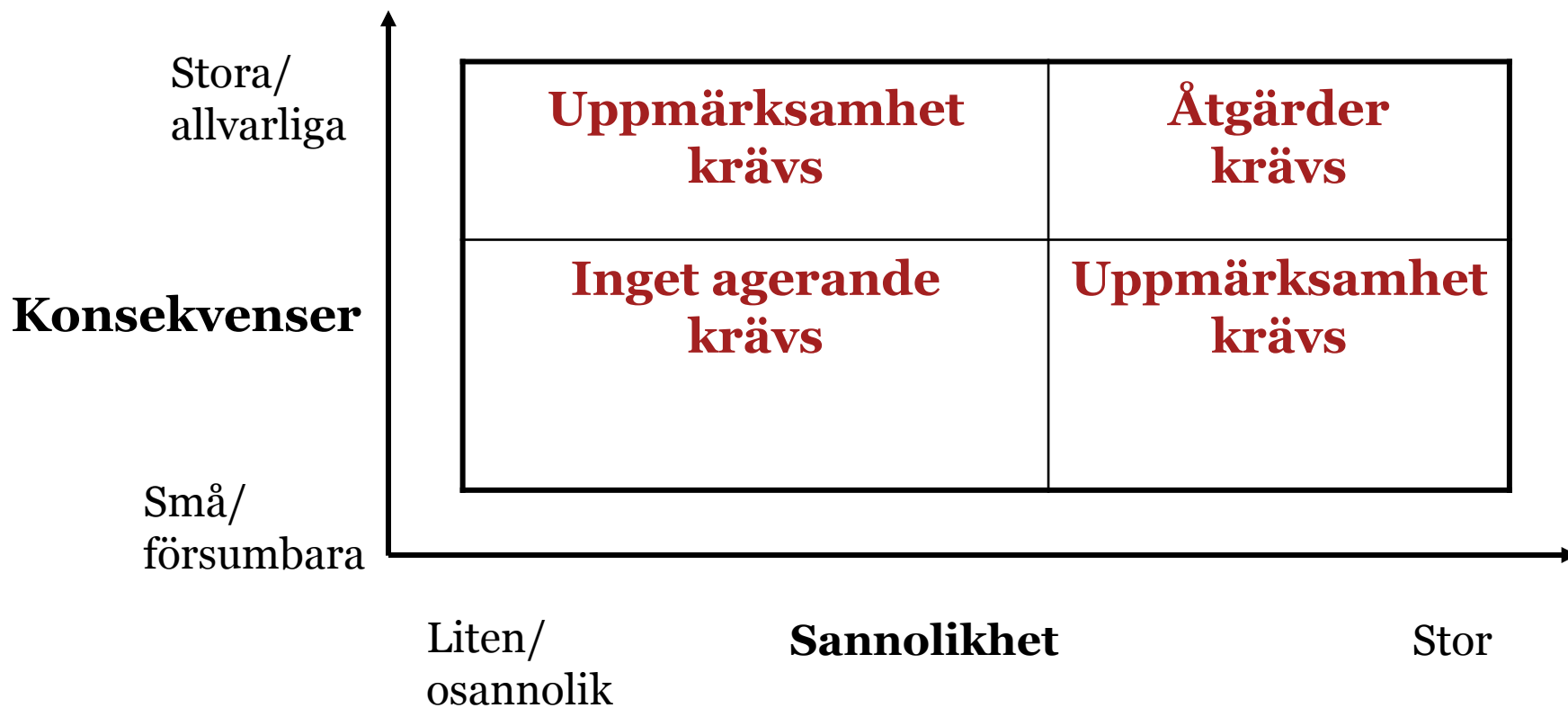
- Hovrätten 2004-06-10, dotter till kvinna inom hemtjänsten köper bil från.....
- Norrköpings tingsrätt 2011-12-09, kommuntjänsteman döms till grovt mutbrott och grov trolöshet mot huvudman, byggare fakturerar kommunen för.....
- Göteborgs tingsrätt 2011-04-28, teknisk chef vid det kommunala bostadsbolaget dömdes till grovt mutbrott till sex månaders fängelse efter att ha tagit emot 23,8 ton tegel av ett.....
- Värmlands tingsrätt 2011-07-07, kvinna inom hemtjänsten dömdes till mutbrott efter att tagit emot 50 tkr från en .....
- Värmlands tingsrätt 2011-07-07, bostadsanpassningshandläggare vid kommunen dömdes till mutbrott som tog emot två Ålandsresor, tio luncher och tre kafebesök från en....
- Lycksele tingsrätt, ett kommunalt utbildningsbolag bjöd in till älgjakt för .....
- Östersund tingsrätt, Politiker i två kommuner dömdes för mutbrott, utredde frågan om att upphandla vård och blev bjuden till hockey-VM av.....

Diskussionsfråga 1

Var i kommunen finns störst risker för korruption och oegentligheter?
Vilka är de största riskerna?

Väsentlighet och risk

Områden som kan utsättas för oegentligheter

- Upphandling och inköp
- Kontant- och kontokorthantering
- Bidrag (försörjningsstöd, bostadsbidrag, bidrag till föreningar)
- Klientmedel
- Representation
- Inköp av inventarier och förbrukningsmaterial
- Byggentreprenader
- Finansförvaltning
- Löner
- Resor
- Bisyssla
- Tillståndsgivning
- Privata medel inom vården

Diskussionsfråga 2

Vad innehåller ett bra förebyggande arbete för oegentligheter?

Förebyggande arbete

- Tonen på toppen
- Verksamhetsanpassade riskbedömningar
- Utformning av relevanta kontrollåtgärder
- Övervakning och kontroll av efterlevnad av åtgärder
- Rutiner för hantering av incidenter i inklusive hantering av tips

---

Diskussionsfråga 3

SKLs hemsida innehåller 8 frågor om etiska vägval:

- Nej , stopp det gör jag inte
- Jag vet inte, jag är lite osäker på vad jag ska göra
- Ja, det gör jag gärna

Frågeställningar i granskningen av kommunens arbete med att förebygga risker för korruption och oegentligheter

1. Har bedömning skett var risker kan uppträda?
2. Har riktlinjer för det förebyggande arbetet utarbetats?
3. Genomförs förebyggande arbete enligt antagna riktlinjer?
4. Genomförs kontroller av risker för oegentligheter?
5. Finns det en beredskap för händelser?
6. Vilken uppföljning och rapportering sker?

Vi vill ge Sandvikens kommun en nulägesanalys vad gäller kommunens arbete med att begränsa risken för korruption och oegentligheter.

Noteringar från granskningen

Metod

Genomgång av styrande dokument: chefs- och ledarskapspolicy, internkontrollplan och inköbspolicy

Intervjuer med ledande verksamhetsföreträdare i kommunen och de kommunala bolagen.

Noteringar från granskningen

- Sammanhållet dokument med vägledande riktlinjer
- Kommunövergripande riskanalyser för oegentligheter
- Riktlinjer för det förebyggande arbetet, riktlinjer för kontroller
- Reglemente för intern kontroll, kännedom, ex rapportering av brister
- Kontroll av korrruption och bisysslor
- Beredskap för händelser

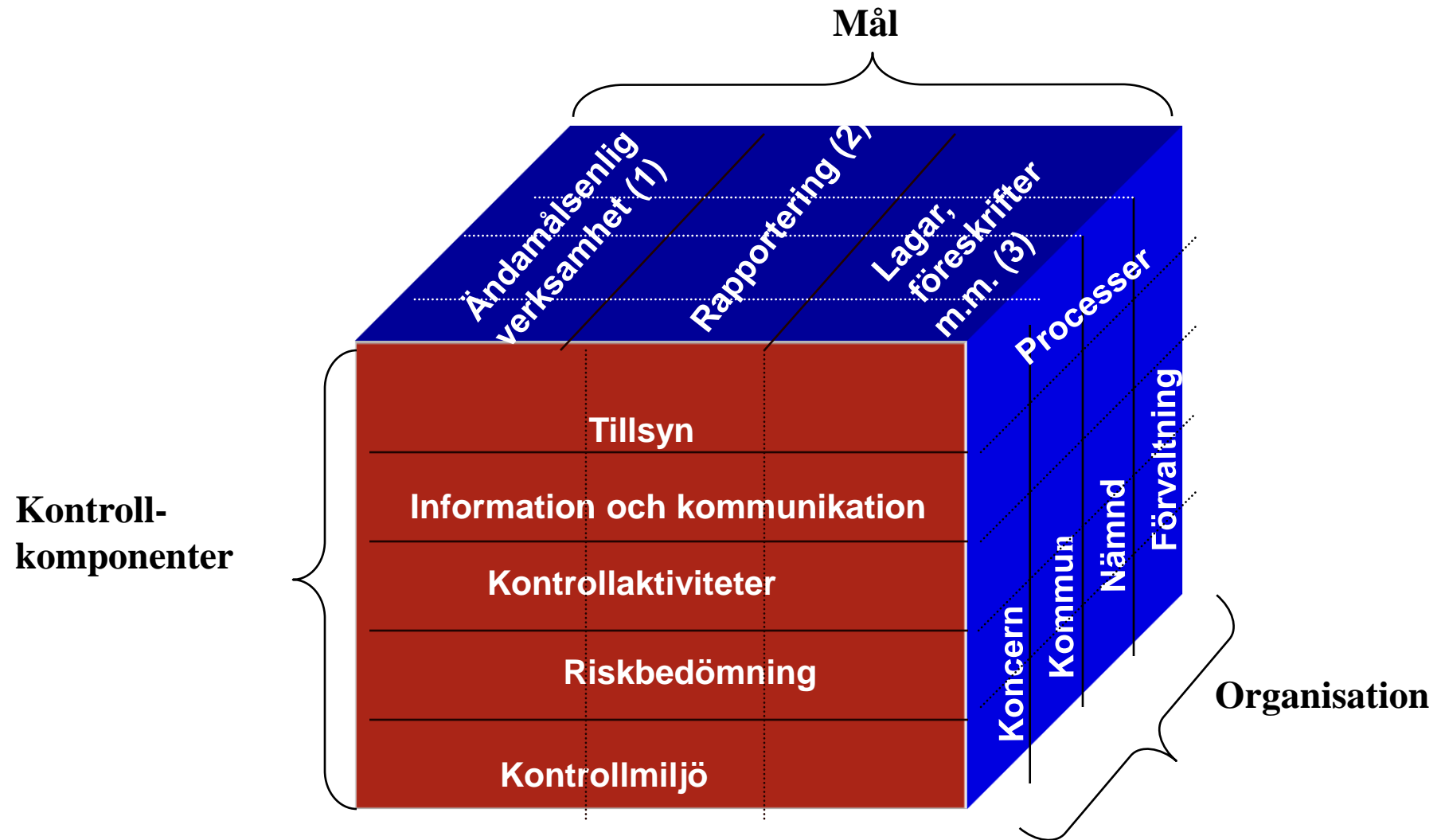
Definition av intern kontroll enligt COSO*

Intern kontroll kan övergripande definieras som en **process**, där såväl ledningen och övrig personal **samverkar**, vilken utformas för att med **rimlig grad av säkerhet** kunna uppnå följande mål:

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet.
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten.
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

* The Committee of the Sponsoring Organizations of the Treadway Commission

3 dimensioner och 5 kontrollkomponenter

Exempel övergripande utvärdering av: den interna kontrollen och styrningen enligt COSO

